

KOME TREBA DEJTABEJZ DIZAJN, BRT?

MILOŠ RADIVOJEVIĆ, MICROSOFT DATA PLATFORM MVP

Digital. Since Always.

November 25th - 26th 2020 Belgrade

Powered by

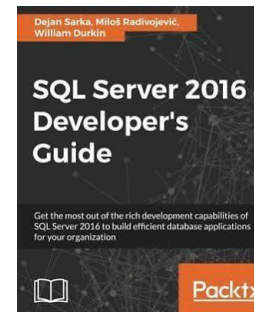
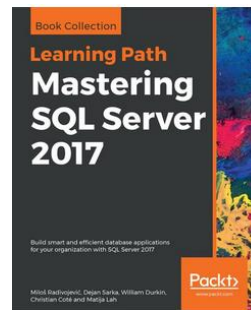
Microsoft

MILOŠ RADIVOJEVIĆ

- Data Platform MVP
- Principal Database Consultant at bwin, Vienna, Austria
- Co-Founder: SQL Pass Austria
- Conference Speaker, Book Author
- Contact:
 - E: milos.radivojevic@chello.at
 - LinkedIn: [milos-radivojevic-2907bb1b](#)

Microsoft®
Most Valuable
Professional

OSVRT NA LEARNING TENDENCIJE

Nije bitno znanje, bitno je da si spreman na promene!

Ja nisam znao ništa o tome, ali sam se ipak upustio!

Taj video je duži od 10 minuta, ne mogu tako da učim, brt!

- Šta je to treća normalna forma (3NF)?
- Treća šta?

ZAŠTO JE BITAN DOBAR DB DIZAJN?

- Koko god to izlizano zvučalo, db design je temelj projekta
- Baza podataka obično nadživi aplikacije i servise
- Promene su veoma skupe i u kasnim fazama projekta praktično nemoguće
- Dobar dizajn čuva pare, vreme i reputaciju
 - Ko ti je ovo dizajniro, brt?

PROBLEMI SA DIZAJNOM BAZA PODATAKA

- Danas svi igraju fudbal <<<<
danas svi rade u IT-u
- Nedovoljno prisutna tema
- Alat
- **Agile**

DO NOT CREATE A TABLE IN TWO MINUTES!

DO NOT CREATE A TABLE IN TWO MINUTES!

- Kako programer obično pravi tabelu?
 - nađe CREATE TABLE neke tabele,
 - udari Copy
 - udari Paste
 - malo promeni imena kolona
 - izabere primarni ključ i toeto
- Do not create table with copy/paste!
- Nemojte ljudi!

DO NOT CREATE A TABLE IN TWO MINUTES!

- Implementacija poslovne logike počinje sa CREATE TABLE
- Odvojite dovoljno vremena prilikom analize zahteva!
- Ozbiljne promene i redizajn su skupe, dugotrajne, neretko i mučne

KONVENCIJA O IMENOVANJU OBJEKATA

IMENOVANJE OBJEKATA

- Poštujte konvencije o imenovanju
- Kolege će lakše čitati vaš kod i smanjíte mogućnost različitih interpretacija
- Preimenovanje postojećih objekata veoma je skupo
- Ne pravite izuzetke – izuzeci ubrzo postaju pravila

IMENOVANJE OBJEKATA — PRIMER DIJALOGA

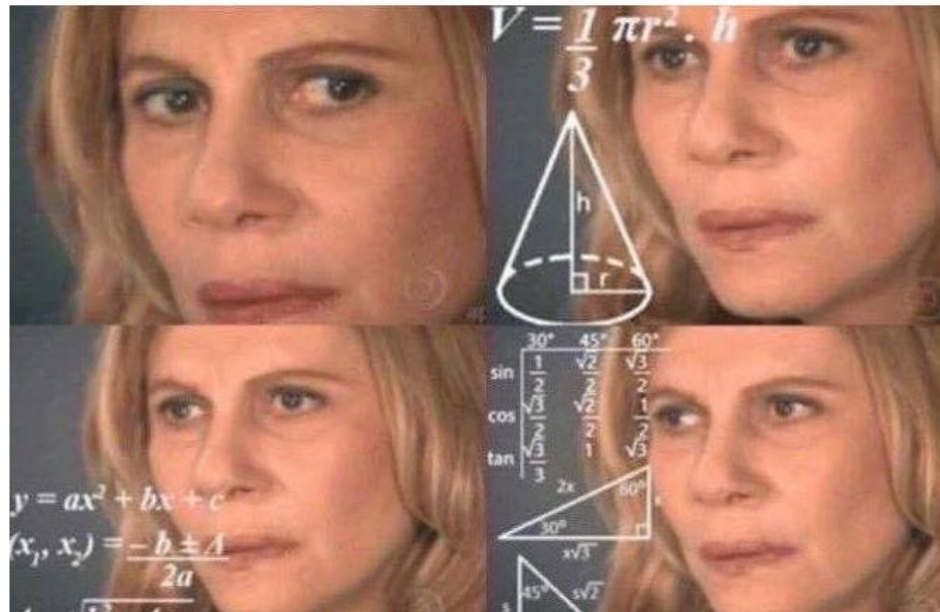
- Neko je imenovao kolonu **fDate**
 - Koji je to datum: start, kat of, end ili transakcion tajm stemp?
 - Svašta pitaš, brt, pa start dejt!
 - A je l' UTC, GMT ili koji već format?
 - Pa UTC, brt, u ovoj bazi ovde koristimo UTC, a u onoj tamo GMT
- - JTŽMB! A što onda kolonu nisi nazvao fStartDateUTC?

IMENOVANJE OBJEKATA - IZBEGAVAJTE

- Spejs karakter u imenu
- Ključne reči
- Skraćenice
- Negacije
 - isValid >>> isValid

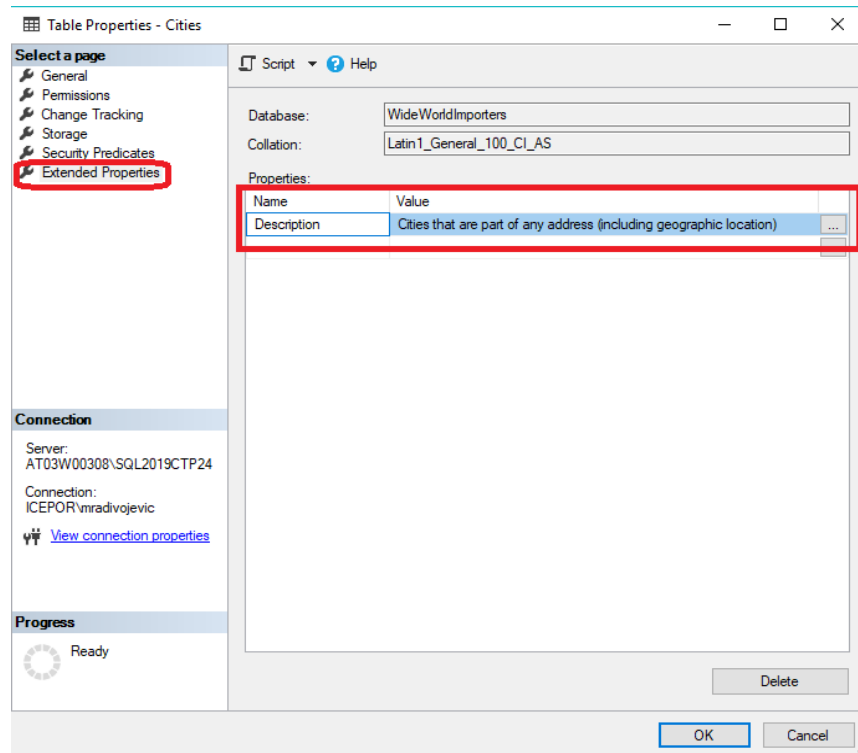
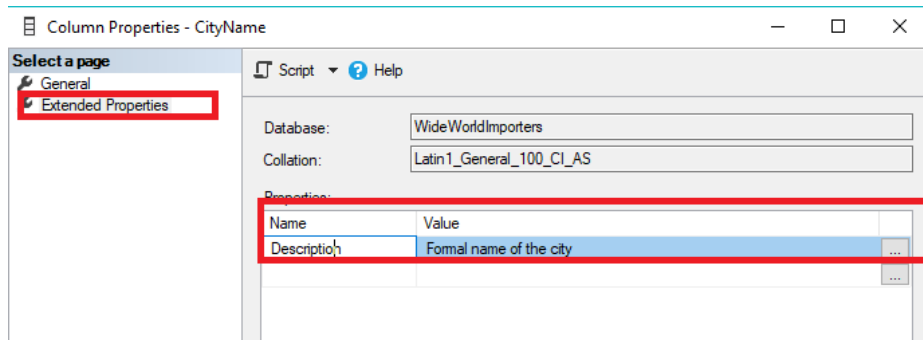
```
WHERE isValid NOT IN ('isValid', 'expired')
```


Sinergija20
DIGITAL. SINCE ALWAYS.

IMENOVANJE OBJEKATA

- Dokumentovati tabele i kolone:
 - ExtendedProperties
- Bolje ikakva konvencija nego nikakva

ODABIR ODGOVARAJUĆEG TIPA PODATAKA

ODABIR ODGOVARAJUĆEG TIPA PODATAKA

Koji tip podataka programeri najčešće koriste za polje Status?

INT

INT je veoma fleksibilan tip podatka, dozvoljava vam da imate mnogo različitih statusa: 4 294 967 295

$$-2^{31} \leq INT \leq 2^{31} - 1$$

$$-2,147,483,648 \leq INT \leq 2,147,483,647$$

- Za storage mu treba 4 bajta
- Nemojte INT za status, uzmite TINYINT

Sinergija20
DIGITAL. SINCE ALWAYS.

NIJE SVEJEDNO

```
CREATE TABLE dbo.StudentExams1(  
    exam_number int NOT NULL,  
    student_id int NOT NULL,  
    exam_id int NOT NULL,  
    exam_note int NULL,  
    exam_date datetime NULL,  
CONSTRAINT PK_StudentExams1 PRIMARY KEY CLUSTERED (exam_number ASC)  
)  
GO
```

```
CREATE TABLE dbo.StudentExams2(  
    exam_number int NOT NULL,  
    student_id int NOT NULL,  
    exam_id int NOT NULL,  
    exam_note tinyint NULL,  
    exam date date NULL,  
CONSTRAINT PK_StudentExams2 PRIMARY KEY CLUSTERED (exam_number ASC)  
)  
GO
```

NIJE SVEJEDNO

```
DECLARE @date_from DATETIME = '20000101';
DECLARE @date_to DATETIME = '20171231';
DECLARE @number_of_rows INT = 10000000;
INSERT INTO dbo.StudentExams1
SELECT n AS exam_number,
       1 + ABS(CHECKSUM(NEWID())) % 50000 AS student_id,
       1 + ABS(CHECKSUM(NEWID())) % 40 AS exam_id,
       5 + ABS(CHECKSUM(NEWID())) % 6 AS exam_note,
       (SELECT(@date_from +(ABS(CAST(CAST( NewID() AS BINARY(8) )AS INT)))
% CAST((@date_to - @date_from)AS INT)))) exam_date
FROM dbo.GetNums(@number_of_rows)
GO
```


NIJE SVEJEDNO

--Check table size

```
SELECT OBJECT_NAME(s.object_id) AS table_name, CAST((s.used_page_count/128.0) AS int) ta
FROM sys.dm_db_partition_stats AS s
INNER JOIN sys.indexes AS i
    ON s.[object_id] = i.[object_id] AND s.index_id = i.index_id
INNER JOIN sys.tables AS t
    ON s.[object_id] = t.[object_id]
WHERE s.object_id IN ( OBJECT_ID('dbo.StudentExams1'), OBJECT_ID('dbo.StudentExams2')) AN
```

/*

table_name	table_size_MB
------------	---------------

StudentExams1	320
---------------	-----

StudentExams2	240
---------------	-----

*/

Sinergija20

DIGITAL. SINCE ALWAYS.

NIJE SVEJEDNO

```
--Check the data page number
SELECT OBJECT_NAME(p.object_id) AS table_name, data_pages
FROM sys.allocation_units AS a
INNER JOIN sys.partitions AS p
    ON a.container_id = p.partition_id
WHERE p.object_id IN ( OBJECT_ID('dbo.StudentExams1'), OBJECT_ID('dbo.StudentExams2'))
GO

/*
table_name                data_pages
-----
StudentExams1            40842
StudentExams2            30960
*/
```


ODABIR ODGOVARAJUĆEG TIPA PODATAKA

- Izaberite najmanji tip podataka koji je dovoljan da pokrije potrebni domen
- Ako izaberete robusniji tip podataka
 - Potrebno je više prostora na disku na serveru i kopijama, bekap je sporiji...
 - SQL Server mora da učitati manje stranica za isti rezultat
- Izaberite DATE tip podatka, ako nije potrebna preciznost u satima ili minutima
- Promene tipa podataka su veoma skupe, teško se prodaju, a uglavnom niko nije zainteresovan da za njih plati

ODABIR ODGOVARAJUĆEG TIPA PODATAKA

- Promene koje su neophodne u sistemu kada menjate tip podataka:

- Ažuriranje tipa podataka na nivou tabele

- ```
ALTER TABLE dbo.StudentExams ALTER COLUMN exam_note TINYINT;
```

lonu čiji se tip menja

- ```
IF OBJECT_ID('dbo.insertStudentExams','U') IS NULL  
    DROP PROCEDURE dbo.insertStudentExams
```

- ```
GO
CREATE PROCEDURE dbo.insertStudentExams
```

- Efe 

```
@student_id int, @exam_id int, @exam_note tinyint
AS //se.ExamNote = dr.GetInt32(2);
kor INSE se.ExamNote = (int) dr.GetByte(2); id, @exam_note)
```

kses lejera

rajnjeg

UPOTREBA OGRANIČENJA (CONSTRAINTS)

UPOTREBA OGRANIČENJA (CONSTRAINTA)

- CHECK Constraints
  - Ograničite vrednosti koje su dozvoljene u okviru kolone
  - Svi korisnici će interpretirati vrednosti u koloni na isti način
- UNIQUE constraints
  - Ako je nešto jedinstveno, upotrebite UNIQUE konstrejnt i podelite informaciju o jedinstvenosti sa RDBMS sistemom
- To je dobro i za integritet i za performanse!

UPOTREBA OGRANIČENJA (CONSTRAINTA)

- Imenovanje konstrejnta
- Uvek ih imenujte, u suprotnom nema promena na koloni dok se ne ukloni constraint, a imena mu ne znate

```
create table dbo.k (id int not null,
 c1 date default getdate()
)
go
alter table k alter column c1 datetime
```

100 %

Messages

Msg 5074, Level 16, State 1, Line 5
The object 'DF_k_c1_276EDEB3' is dependent on column 'c1'.
Msg 4922, Level 16, State 9, Line 5
ALTER TABLE ALTER COLUMN c1 failed because one or more objects access this column.

REDUKOVANJE BROJA NULLABILNIH KOLONA

PRIMER FLEKSIBILNOSTI

- Tabela Musterija

\SQL201...9 - dbo.Musterija			
	Column Name	Data Type	Allow Nulls
▶	Id	int	☐
	Titula	nvarchar(8)	☒
	Ime	nvarchar(50)	☒
	Prezime	nvarchar(50)	☒
	DatumRodjenja	datetime	☐
	Grad	nvarchar(50)	☐
	Adresa	nvarchar(50)	☒
	Telefon	nvarchar(50)	☒
	Email	nvarchar(50)	☒
			☐

PRIMER FLEKSIBILNOSTI

- Scena 1: programer testira INSERT stejtment

```
INSERT INTO Musterija(Ime, Prezime) VALUES('Marinko', 'Rokvić');
```

Msg 515, Level 16, State 2, Line 20

Cannot insert the value NULL into column 'DatumRodjenja', table 'AdventureWorks2019.dbo.Musterija'; column does not allow nulls. INSERT fails.
The statement has been terminated.

PRIMER FLEKSIBILNOSTI

- Programer koriguje stejtment i daje dodatne info

```
INSERT INTO Musterija(Ime, Prezime, DatumRodjenja) VALUES
('Marinko', 'Rokvić', '19540127');
```

Msg 515, Level 16, State 2, Line 22

Cannot insert the value NULL into column 'Grad', table 'AdventureWorks2019.dbo.Musterija'; column does not allow nulls. INSERT fails.
The statement has been terminated.

PRIMER FLEKSIBILNOSTI

- Scena 2: programer omogućava INSERTU da radi
- `ALTER TABLE Musterija ALTER COLUMN Grad NVARCHAR(50) NULL;`
- `ALTER TABLE Musterija ALTER COLUMN DatumRodjenja DATETIME NULL;`
- Programer ponovo proba INSERT stejtment:
- `INSERT INTO Musterija(Ime, Prezime, DatumRodjenja)
VALUES('Marinko', 'Rokvić', '19540127');`

`(1 row affected)`

PRIMER FLEKSIBILNOSTI

- Ali:
- `INSERT INTO Musterija(Ime, Prezime) VALUES('asdf', 'dfdfdfdggd');`

`(1 row affected)`

EPILOG

Id	Titula	Ime	Prezime	DatumRodjenja	Grad	Adresa	Telefon	Email
1	NULL	Mitar	Miric	1957-01-16 00:00:00.000	Beograd	Ulica u kojoj živi Mitar Miric	011123123	info@nemozenamnikonista.com
4	NULL	Marinko	Rokvic	1954-01-27 00:00:00.000	NULL	NULL	NULL	NULL
5	NULL	asdf	dfdfdfdggd	NULL	NULL	NULL	NULL	NULL

Sve radi, ALI

- Koko imaš mušterija, brt?
- Oćemo da brišemo ovog brta asdfa?
- Stani, nemoj da brišeš, aj stavi neki fleg

REDUKOVANJE NULL-ABILNIH KOLONA

- Smanjiti broj kolona koje prihvataju NULL
  - Unosi overhead na nivou svakog reda
  - Aplikacioni kod mora da hendluje setove podataka koji sadrže NULL
- Različiti aktori obično imaju različite interpretacije redova u kojima kolona ima NULL
- Pokažite da vam je stalo do kvaliteta i konzistentnosti podataka
- Nekada je nemoguće izbeći NULL, ali budite sigurni da ste bar pokušali
- Ako ne umete da objasnite zašto kolona podržava NULL onda verovatno i ne mora

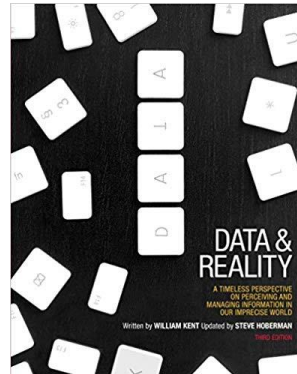
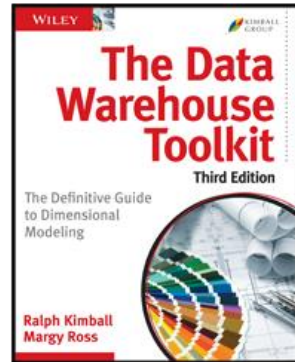
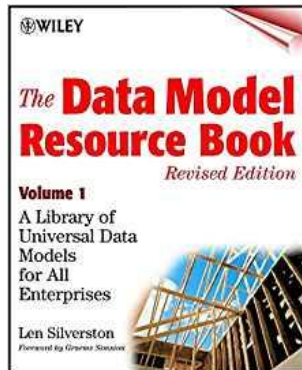
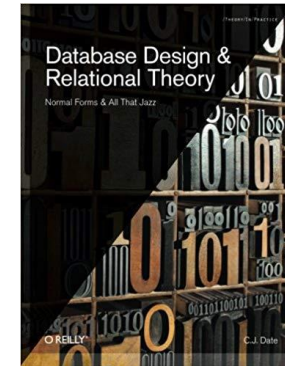
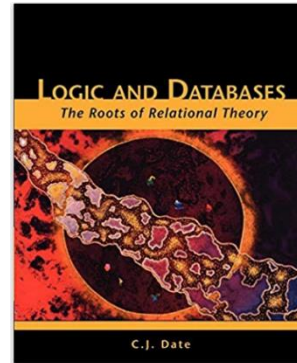
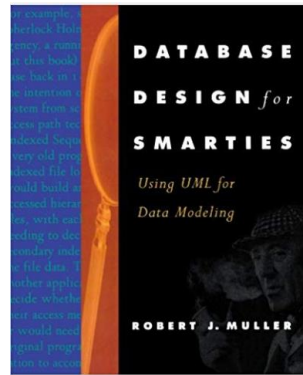
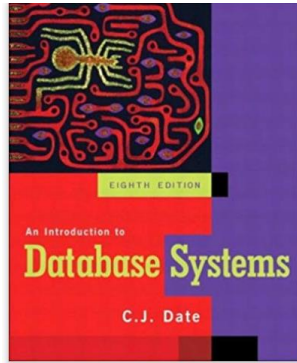
ZAKLJUČAK

- Implementacija poslovne logike počinje od baze podataka
- „Poslovna logika pripada aplikaciji, baza je samo magacin sa podacima“ - jedan od opasnijih mitova u programiranju
- Baza je trajnija od aplikacije
- Obezbedite sebi dovoljno vremena za implementaciju

ZAKLJUČAK

- Pažljivo i konzistentno imenujte tabele i druge objekte poštujući konvenciju o imenovanju
- Za svaku kolonu u tabeli:
  - odaberite najmanji tip podatka koji pokriva domen atributa
  - promene tipa podataka su skupe
  - ako kolona može da prihvata samo određene vrednosti, obavezno upotrebite CHECK constraint
  - redukujte broj kolona koje prihvataju NULL

KNJIGE, BRAT MOY, KNJIGE

Thank you

Powered by

Microsoft